

Luis Aguilé CANTANT

«Chávez és un insultador i un xantatgista professional»

NASCUT >>> A BUENOS AIRES, EL 1936
AUTOR DE >>> 'DILE', 'CUANDO SALI DE CUBA', 'ES UNA LATA TRABAJAR', 'CAMARERO CHAMPAGNE'
PRESENTA >>> HAVANERES A SANT JULIÀ

ANDRÉS LUENGO*
 SANT JULIÀ DE LÒRIA

Viatge al túnel del temps: amb vostès, Luis Aguilé, mite musical dels anys 60 a l'altura de José Guardiola, Los Brincos o el Dúo Dinámico, que aquesta nit exercirà de mestre de cerimònies a la primera cantada d'havaneres de Sant Julià (plaça de la Germandat, 22 hores). Una proposta insòlita i eclèctica, perquè després dels grups Alta Mar, Roca Grossa i Barca de Mitjana, un Aguilé en plena oferia d'un tast del seu immens repertori, hits inoblidables –i de regust avui una mica kitsch– de l'era del Duralex i la UHF: conversar amb l'autor de *Dile*, *Cuando salí de Cuba*, *Es una lata trabajar*, *Ven a mi casa esta Navidad*, *Camarero champagne*, *Juanita Banana* o *El tío Calambres* és un exercici de memòria comparable a la madalena proustiana. El seu llegat musical és un filó a Youtube. Les noves generacions el poden descobrir a *Ciudadano Aguilé*, recopilatori publicat la temporada passada amb un tema, *Señor Presidente*, prohibit a Veneçuela. Un honor que li hauria envejat Boris Vian.

–¿Tindrem el privilegi de sentir-lo cantar *La Bella Lola*?

–No, *La Bella Lola*, no. Cantaré temes del meu repertori: el que la gent em demani i sense límit de temps. Perquè em fa una il·lusió que no s'ho pot ni imaginar, actuar aquí. I no serà la primera ve-

gada: als anys 70 vaig venir diverses vegades. Sempre he admirat la política de portes obertes andorrana, que tothom hi pugui entrar sense que li demanin papers ni res.

–Per si un cas, no s'oblidi el DNI. ¿Com els presentem Luis Aguilé als fills (i als nets) dels nois que posaven *Dile* a l'Espanya del 600?

–Deixi'm dir-li una cosa: jo sóc un compositor social i testimonial. Les meves cançons no es limiten a un sol gènere. No sóc baladista. Jo canto la vida, tal com es pot comprovar a *Ciudadano Aguilé*.

–«No se deje llevar por esa tentación de cambiar la Nación, y arreglar a su hechura y a su conveniencia la Constitución». ¿A qui se li acut?

–Vaig escriure *Señor Presidente* pensant en Chávez. És una cançó senzilla i democràtica, però urticant. Per això fa mal. I no només a Veneçuela: l'última vegada que em van convidar a la televisió estatal argentina em va dir: «Aguilé, canti el que vulgui menys *Señor Presidente*».

–¿Per què proliferen a Llatinoamèrica personatges com ara Chávez, Morales, Correa o Menem?

–Home, no podem comparar Menem amb un paio com és Chávez, un mentider, un insultador, un xantatgista professional. El mal de l'Amèrica Llatina és que democràticament està verda. No ens enganyem: Chávez i Morales no són nous. Són dictadors de l'estirp de Castro i Stroessner, uns populistes que usen els recursos del país per eternitzar-se al poder. Execrable.

–¿Què té Luis Aguilé a veure amb el món de l'havanera?



>>> Mite >>> El cantant argentí, en una imatge d'arxiu del 2003.



>>> CANÇÓ DE L'ESTIU

«És impensable que un noi escrigui avui lletres com aquelles. La vida és més dura, viciosa i complicada»

–Pensi que jo sóc un compositor romàntic, i que l'havanera és una de les bases de la música romàntica. A més, vaig viure uns anys a Cuba... fins que Fidel va entrar a l'Havana. Així que l'havanera és molt a prop de la meua sensibilitat artística, és un repertori que em fascina. De fet, *Cuando salí de Cuba* té aires d'havanera. I en una cançó meua dic que «jo tornaré, aimada Catalunya, dintre de les barques on canten havaneres»... És diu així: *Aimada Catalunya*.

–¿:«Aimada»?

–Sí, ja sé que ha caigut en desús, però com a poeta prefereixo *aimada* que estimada. I no és el meu únic tema en català: he enregistrat també

El cant dels ocells, *Muntanyes del Canigó*, *Rosinyol*, *Pel teu amor...* i amb la Simfònica del Valles!

–Es diu que ha escrit 700 cançons. ¿No són massa?

–No són 700, sinó cap a 480. Hi ha gent que n'ha escrit més. El que sí he tingut és la fortuna d'escriure dos temes universals: *Cuando salí de Cuba* –més coneguda que jo, però molt més, traduïda a disset idiomes– i *Ven a mi casa esta Navidad*, que l'ha cantat fins i tot Plácido Domingo. ¿Si he escrit massa? Sóc un compositor testimonial: tot el que explico a les meves cançons, tant a les romàntiques com a les socials, ho he viscut personalment.

–Que el recordin per la cançó de l'estiu, ¿és una injustícia, un error o pura ignorància?

–Res de tot això, sinó una gran veritat. Tot just arribat a Espanya, el 1963, vaig publicar *Dile*. Per cert, encara segueix de moda. La qüestió és que de l'èxit que tenia la discogràfica va haver d'encarregar una altra edició del disc. Era ple d'agost i tothom estava de vacances. Així que els pobres que van pringar per culpa meua van dir: «Aquest paio ens ha fotut l'estiu». I així és com va néixer la cançó de l'estiu. Després em vaig passar disset anys més escrivint-ne, fins que me'n vaig cansar. Perquè jo sóc un cantant de repertori, no d'estiu.

–¿Li dol veure's reduït a producte folklòric al costat de George Danna?

–És que no hi tinc res a veure. La cançó de l'estiu és una música popular. M'hi vaig dedicar de jove perquè era una feina divertida i fàcil: sol, platja, arena i un petó als llavis, una melodia contagiosa i ja està. No oblidem que en aquella època no existia la Sida. Com a molt, un embaràs inoportú que s'arreglava amb un matrimoni improvisat. Avui és impensable que un nano escrigui lletres com són aquelles: la vida és més dura, més viciosa i més complicada. ≡

*aluengo@andorra.elperiodico.com

CONTRACRÒNICA

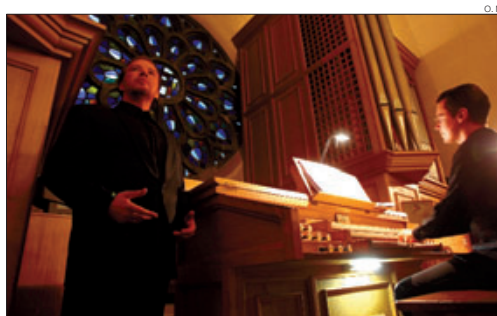
Dues o tres raons per anar a l'església

Sant Esteve es va omplir dimarts en el concert inaugural del cicle d'orgue

A. L.
 ANDORRA LA VELLA

Quan les coses es fan amb estima i professionalitat, i es té, a més, la confiança del patrocinador –la Fundació Crèdit Andorrà, que sigui dit–, el resultat són productes com ara el cicle internacional d'orgue: una rarsa que semblava condemnada als llimbs elitistes de propostes comparables que ha aconseguit, però, trencar barreres i supe-

rar prejudicis per interessar no diré que a un públic majoritari, però sí prou transversal i heterogeni com per omplir l'església de Sant Esteve. Això és el que va passar dimarts en el concert inaugural del cartell, una delicatessen consagrada al repertori rus dels segles XIX i XX servida per dos intèrprets superlatius: Slava Txevliakov, a l'orgue, i el baix Vadim Artamonov. Ni el bisbe Vives s'ho va perdre. Als antípodes



>>> Protagonistes >>> Vadim Artamonov, baix, i Slava Txevliakov, orgue.

>>> RUMBA, SÍ; ORGUE, NO

No s'entén que el comú de la capital, que acull tres concerts del cicle, li doni ara l'esquena

estètics i conceptuals, sí, de la multitudinària i *interrupta* farra rumbera de Muchachito, dilluns al Parc Central, però una prova més que el públic que respon si se li posa l'esquer adequat. Està molt bé que An-

dorra la Vella tiri la casa per la finestra per portar les millors bandes mestisses del moment. I que destini 85.000 euros a un bolo de Chambao. Però no s'entén que doni l'esquena al cicle d'orgue, especialment quan la capital s'endú la part del lleó i acull tres dels cinc concerts programats. ¿És que l'impressionant instrument neoclàssic de Sant Esteve no forma part del patrimoni de la parròquia?

El concert de dimarts resumeix a la perfecció les virtuts del cicle: originalitat radical de la proposta artística; qualitat superlativa dels intèrprets convidats; programa equilibrat, ocasionalment exigent, però en general assequible al públic profa. I una llargada prudencial, que satisfà sense arribar a enfarfegar. Posats a trobar-li un però, ara només falta que posin refrigeració i que reapareguin els coixins perduts. El cul del respectable ho agrairà. ≡